

Obsah

ÚVOD	9
1. GEOGRAFIE JAKO VĚDA	11
1.1 Geografie v systému věd	11
1.2 Objekt geografie	11
1.3 Geografické disciplíny	12
1.4 Metody a význam geografie	13
1.5 Dálkový průzkum Země (DPZ)	13
2. PLANETA ZEMĚ	16
2.1 Vesmír a sluneční soustava	16
2.2 Tvar a velikost Země	17
2.3 Pohyby Země	18
2.4 Čas na zeměkouli	19
2.5 Slapové jevy	20
3. KARTOGRAFIE	23
3.1 Mapa a glóbus	23
3.2 Kartografická zobrazení	23
3.3 Vznik mapy	25
3.4 Obsah mapy	25
3.5 Praktické využití kartografie	26
3.6 Geografické informační systémy	27
4. LITOSFÉRA A GEORELIÉF	30
4.1 Stavba a složení zemského tělesa	30
4.2 Zemská kůra	31
4.3 Georeliéf a jeho členění	32
4.4 Endogenní pochody	32
4.5 Exogenní pochody	33
5. ATMOSFÉRA	36
5.1 Složení a členění atmosféry	36
5.2 Počasí	37
5.3 Podnebí	38
5.4 Atmosféra v pohybu	39
5.5 Podnebné pásy Země	40
6. HYDROSFÉRA	43
6.1 Základní členění hydrosféry	43
6.2 Oběh vody na Zemi	44
6.3 Vodstvo oceánů	44
6.4 Vodstvo pevnin	45
6.5 Kryosféra	47
7. PEDOSFÉRA A BIOSFÉRA	50
7.1 Vznik a složení půdy	50
7.2 Půdní druhy a půdní typy	51
7.3 Základní charakteristiky biosféry	52
7.4 Planetární členění biosféry	53
8. OBYVATELSTVO – DEMOGRAFIE, SÍDLA	57
8.1 Základní demografické charakteristiky	57
8.2 Vývoj počtu obyvatel	58

8.3	Rozmístění světové populace	59
8.4	Migrace obyvatel	59
8.5	Proces urbanizace, sídla	60
9.	OBYVATELSTVO – ETNICKÉ A KULTURNÍ ČLENĚNÍ	63
9.1	Rozdělení lidských ras	63
9.2	Etnické skupiny, národy světa	63
9.3	Jazyky světa, jazykové rodiny	64
9.4	Světová náboženství	65
10.	PRIMÁRNÍ SEKTOR	68
10.1	Význam zemědělství	68
10.2	Typologie zemědělství	69
10.3	Lesní hospodářství a rybolov	70
10.4	Světové zásoby nerostných surovin	70
11.	SEKUNDÁRNÍ SEKTOR	74
11.1	Energetika, produkce elektrické energie	74
11.2	Typologie průmyslových odvětví	75
11.3	Charakteristika průmyslových odvětví	75
11.4	Hlavní průmyslové regiony světa	76
12.	DOPRAVA, OBCHOD, SLUŽBY A CESTOVNÍ RUCH	79
12.1	Význam a typy dopravy	79
12.2	Mezinárodní obchod	80
12.3	Význam služeb, jejich typologie	81
12.4	Cestovní ruch	81
13.	POLITICKÁ GEOGRAFIE	85
13.1	Státy, vývoj jejich počtu, administrativní uspořádání	85
13.2	Formy vlády	86
13.3	Způsoby vlády, demokracie, volební systémy	86
13.4	Mezinárodní organizace	87
13.5	Státy podle stupně rozvoje	87
13.6	Jádro a periferie	89
14.	KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	93
14.1	Krajinná sféra a její složky	93
14.2	Vlastnosti krajiny	93
14.3	Procesy v krajině	94
14.4	Typy krajiny	94
14.5	Ochrana přírody	95
14.6	Chráněná území v ČR	96
15.	ČESKÁ REPUBLIKA – PŘÍRODNÍ POMĚRY	100
15.1	Základní údaje o České republice	100
15.2	Povrch	100
15.3	Podnebí	103
15.4	Vodstvo	103
15.5	Půdy a biota	105
15.6	Nerostné suroviny	106
16.	ČESKÁ REPUBLIKA – SOCIOEKONOMICKÉ POMĚRY, REGIONY	109
16.1	Obyvatelstvo	109
16.2	Administrativní členění, sídelní struktura	110
16.3	Hospodářství	110
16.4	Průmyslová výroba	110
16.5	Zemědělství	112

16.6	Doprava, cestovní ruch, obchod a služby	113
16.7	Geografie krajů ČR	114
17.	STŘEDNÍ EVROPA	121
17.1	Základní údaje o Evropě	121
17.2	Charakteristika střední Evropy (vymezení)	121
17.3	Přírodní podmínky	121
17.4	Obyvatelstvo, ekonomika	122
17.5	Státy střední Evropy	122
18.	ZÁPADNÍ EVROPA	126
18.1	Základní údaje, vymezení	126
18.2	Přírodní podmínky	126
18.3	Obyvatelstvo, ekonomika	126
18.4	Evropská unie	127
18.5	Státy západní Evropy	127
19.	SEVERNÍ EVROPA	131
19.1	Základní údaje	131
19.2	Historie Skandinávie	131
19.3	Přírodní podmínky	132
19.4	Obyvatelstvo, ekonomika	132
19.5	Státy severní Evropy	133
20.	JIŽNÍ EVROPA	136
20.1	Základní údaje, vymezení oblasti	136
20.2	Přírodní podmínky	136
20.3	Dědictví antiky	137
20.4	Obyvatelstvo, ekonomika	137
20.5	Státy jižní Evropy	138
21.	JIHOVÝCHODNÍ EVROPA (BALKÁN)	141
21.1	Základní údaje	141
21.2	Přírodní podmínky	141
21.3	Neklidný Balkán	142
21.4	Rozpad Jugoslávie	142
21.5	Obyvatelstvo, ekonomika	142
21.6	Státy jihovýchodní Evropy	143
22.	VÝCHODNÍ EVROPA	147
22.1	Vymezení a historický vývoj východní Evropy	147
22.2	Přírodní podmínky	147
22.3	Obyvatelstvo, ekonomika	147
22.4	Rozpad Sovětského svazu	148
22.5	Rusko	148
22.6	Ostatní evropské postsovětské státy	149
23.	STŘEDNÍ ASIE, ZAKAVKAZSKO	152
23.1	Základní údaje o Asii	152
23.2	Přírodní podmínky Střední Asie	152
23.3	Obyvatelstvo, ekonomika Střední Asie	153
23.4	Státy Střední Asie	153
23.5	Přírodní podmínky Zakavkazska	154
23.6	Obyvatelstvo, ekonomika Zakavkazska	154
23.7	Státy Zakavkazska	154
24.	JIHOZÁPADNÍ ASIE (STŘEDNÍ VÝCHOD)	157
24.1	Charakteristika Středního východu	157

24.2	Přírodní podmínky	157
24.3	Obyvatelstvo, ekonomika	157
24.4	Státy JZ Asie	158
25.	JIŽNÍ A JV ASIE.....	162
25.1	Monzunová Asie	162
25.2	Indický subkontinent.....	162
25.3	Přírodní podmínky Jižní Asie	163
25.4	Obyvatelstvo, ekonomika Jižní Asie.....	163
25.5	Státy jižní Asie.....	163
25.6	Jihovýchodní Asie.....	164
25.7	Přírodní podmínky JV Asie.....	165
25.8	Obyvatelstvo, ekonomika JV Asie.....	165
25.9	Státy JV Asie	165
26.	VÝCHODNÍ ASIE.....	169
26.1	Základní údaje	169
26.2	Přírodní podmínky	169
26.3	Asijští „tygři“	169
26.4	Obyvatelstvo, ekonomika	170
26.5	Japonsko	170
26.6	Čína	171
26.7	Ostatní státy východní Asie.....	172
27.	SEVERNÍ AMERIKA	175
27.1	Základní údaje o kontinentu	175
27.2	Přírodní podmínky	175
27.3	Sociálně-ekonomické podmínky	176
27.4	Kanada	176
27.5	Spojené státy americké	178
28.	LATINSKÁ AMERIKA	183
28.1	Základní údaje	183
28.2	Přírodní poměry	183
28.3	Sociálně-ekonomické podmínky	184
28.4	Státy Střední Ameriky	185
28.5	Státy Jižní Ameriky	186
29.	AFRIKA.....	191
29.1	Základní údaje	191
29.2	Přírodní podmínky	191
29.3	Sociálně-ekonomické podmínky	193
29.4	Africké regiony.....	195
30.	AUSTRÁLIE, OCEÁNIE, POLÁRNÍ OBLASTI.....	200
30.1	Základní údaje	200
30.2	Austrálie	200
30.3	Oceánie.....	202
30.4	Světový oceán	202
30.5	Polární oblasti.....	203
	Seznam doporučené literatury	206
	Seznam tabulek	207
	Seznam map, grafů a schémat.....	207
	Předmětový rejstřík.....	208
	Místopisný rejstřík.....	211